

# ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране и Војске Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Ратника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

## Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“  
Београд, Браће Југовића 19  
medijacentar@mod.gov.rs

## Директор

Стевица С. Карапандин, пуковник

## Главни и одговорни уредник

Владимир Почуч, потпуковник

## Заменик главног уредника

Александар Петровић, мајор

## Уредници

Мира Шведелић, Душан Глишић

## Новинари

Мирјана Крстовић, капетан,  
Слађана Ракоњац, потпоручник,  
Ива Костовић-Николић

## Стални сарадници

др Себастијан Балаш, др Славиша Влацић,  
Милосав Џ. Ђорђевић, др Милан Миљаковски,  
др Зоран Миладиновић, др Владимир Баровић,  
др Миљан Милкић, Будимир М. Попадић,  
Милош Стругар, Никола Остојић, Бојан Рајић,  
Влада Ристић, др Мирјана Зорић, Милена Милетић,  
Александар Киш

## Дизајн и прелом

Енес Међедовић (уредник-графички дизајнер)  
Станислава Струњаш (ликовно графичка уредница)

## Фотографија

Даримир Банда, Душка Стефановић, Јово Мамула  
(фото-репортери)

## Језички релактори

мр Наташа Николић, Слађана Мирчевски,  
Јелица Живановић

## Коректор

Слађана Грба

## Секретар редакције

Татјана Шућин

## Документација

Горан Станковић (фото-центар)

## ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809

Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808

Секретар редакције 3201-809; 23-079

Прелом 3240-019; 23-583

Маркетинг 3201-728; 23-728; 3349-536

Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995

Продаја 3201-810; 3241-254; 23-810

ТЕЛЕФАКС 3241-258

## АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19  
odbrana@mod.gov.rs  
redakcija@odbrana.mod.gov.rs  
www.odbrana.mod.gov.rs

## Жиро-рачун

840-312849-56 МП „Одбрана“

## Претплата

Анжелика Стојанов  
pretplata@odbrana.mod.gov.rs

За припаднике МО и Војске Србије преко РС  
месечно 80 динара. За претплатнике преко  
Поштанске штелонице месечно 90 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд

ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. у месецу



„Одбрана“ је члан  
Европског удружења  
војних новинара



БРОЈ 321

Припадници  
63. падобранског  
батаљона  
на обуци

Снимио  
Даримир БАНДА



СПЕЦИЈАЛНИ ПРИЛОГ 198

ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ ОД  
АГРЕСИЈЕ НАТО-А

Српска одбрамбена индустрија  
на сајму наоружања у  
Абу Дабију  
*IDEX 2019*



Вод за разминирање и  
уклањање неексплодираних  
убојних средстава

ГРЕШКЕ  
НЕ СМЕ БИТИ

Холографски нишани – EOTech  
РОБУСНИ  
И ГОТОВО  
НЕУНИШТИВИ



Капетан  
Невена Јовановић

ЗЛАТНА КОБРА

## У овом броју...

- 8 **Генерал-мајор Горан Радовановић**  
ректор Универзитета одбране  
**СТВАРАМО**  
**БУДУЋНОСТ**  
**ВОЈСКЕ**
- 20 **Институт за стратегијска**  
**истраживања**  
**ОЧИ У ОЧИ**  
**С БЕЗБЕДНОСНИМ**  
**ИЗАЗОВИМА**
- 23 **Србија је власник још четири**  
**ловца 4+ генерације**  
**ГАРАНТ**  
**СИГУРНОГ НЕБА**
- 24 **Војногеографски институт**  
**ТРАСИРАН ПУТ**  
**РАЗВОЈА**
- 28 **Заставник прве класе**  
**Ненад Стевић, главни подофицир**  
**Копнене војске**  
**БИТИ ПРИМЕР**  
**И УЗОР**
- 36 **Министарство одбране и**  
**Војска Србије у медијима 2018.**  
**ВИСОКИ**  
**КРЕДИБИЛИТЕТ**
- 40 **Хоће ли бити продужен**  
**NEW START**  
**ОСЕКА ДИЈАЛОГА**
- 44 **Пионири фотографије (4)**  
**ПРОДУЖЕНА**  
**РУКА СВЕСТИ**

**Д**еветнаест земаља НАТО-а, без одобрења Савета безбедности Уједињених нација, започело је 24. марта 1999. агресију на Савезну Републику Југославију. Амерички генерал Мајкл Шорт, главнокомандујући ваздухопловном операцијом, рекао је: „Не може се добити рат ако не уништите могућност нормалног живота за већину становништва. Морамо им одузети воду, струју, храну, па чак и здрав ваздух“. Али, војска и народ земље, храбро и значајки пружали су отпор свих 78 дана. Рат је завршен изгласавањем Резолуције 1244 у Савету безбедности и потписивањем Војнотехничког споразума у Куманову о прекиду сукоба.

У агресији Алијансе убијено је више од 3.500 људи, а око 10.000 је рањено. Живот је изгубило и 88 деце. Више од 2.000 је отетих и несталих у терористичким нападима и погромима терористичке ОВК после агресије. Патње и бол доживели су милиони грађана Србије, причињена су огромна материјална разарања и нанета је непроцењива штета природној околини, изазвана употребом забрањених оружја.

Са својих огњишта протерано је близу 300.000 људи, разорено 986 цивилних објеката и употребљено око 30.000 тона експлозива и убојних средстава, укључујући и она с осиромашеним уранијумом, чиме је НАТО изазвао највећу еколошку катастрофу у Европи с трајним последицама.

Употреба графитних бомби, ради онеспособљавања електроенергетског система и разарања петрохемијских комплекса, а при томе и загађивање ваздуха и воде и онеспособљавање земљишта за производњу здраве хране, указују на то да је цивилно становништво заправо било највећа мета током агресије. Авијација НАТО-а је 1.991 пут напала 986 цивилних објеката, од чега је 119 потпуно уништено, а 867 тешко оштећено. Никада се неће заборавити бомбардовање Ниша, Сурдулице, Новог Сада, Новог Пазара, Ђуприје, Варварина, Панчева и Алексинца, јер је тада убијено и рањено највише цивила и уништено највише структуре, али ни дејство по избегличким колонама, возовима, аутобусима, болницама, информативним центрима и другим цивилним објектима.

Ватреном дејству 1.991 бомбе НАТО-а изложено је 1.026 објеката инфраструктуре, културе, привреде, здравства, образовања и верских објеката, од чега је 119 уништено, а 907 оштећено. У тим разарајућим дејствима бомбе и ракете уништиле су: седам индустријских и пет привредних објеката, 11 објеката енергетских постројења, 87 објеката инфраструктуре, 38 мостова, 28 радио и ТВ репетитора и предајника. Онеспособљено је 470 километара путева и 595 километара пруга. Уништено је и оштећено око 25.000 стамбених објеката. Разарањем привредних потенцијала, без посла је остало око 500.000 радника, а за више од два милиона становника угрожена је егзистенција.

После рата за допринос одбрани земље Орденом народног хероја одликоване су следеће јединице Војске Југославије – 125. моторизована бригада, 549. моторизована бригада, 37. моторизована бригада, 63. падобранска бригада, 250. ракетна бригада ПВО и 126. бригада ВОЈИН.

О догађајима који су претходили агресији, терористичким нападима албанских сепаратиста, преговорима у Рамбујеу, обарању америчког борбеног авиона F-117A, трагедији у Грделици, као и сведочанствима команданата наше војске, симболу херојства – биткама на Кошарама и Паштрику, те протестима грађана у Србији и свету, моралу бранилаца и епилогу сукоба можете читати у прилогу „Одбране“ – „Две деценије од агресије НАТО-а – Србија памти“. ■